

OBVESTILO O VARSTVU SADOVNJAKOV

Datum: 21.5.2020

Številka: 12

Zgodnje sorte jablan so na večini lokacij SV Slovenije dosegle fenološko fazo: plodiči večji od 20 mm in sekundarno odpadanje plodičev (BBCH 72-73).

V času med 13. in 21. majem je na področju SV Slovenije skupaj padlo do 15 mm padavin, kar je na območju Maribora omogočilo eno močno (15.5.) in eno lahko (19.5.) primarno okužbo z **jablanovim škrlupom**. Število zabeleženih askospor je bilo še vedno sorazmerno veliko, zato lahko nove izbruhe in nove primarne okužbe pričakujemo še tudi ob naslednjih padavinah. Potrebno je dosledno upoštevati razmike med škropljenji in prirast listja, ki je v tem obdobju še posebej intenziven. V nekaterih opazovanih nasadih smo našli tudi prve pege jablanovega škrlupa.

Za naslednje škropljenje proti **jablanovemu škrlupu**, ki ga je potrebno opraviti pred napovedanimi padavinami, priporočamo uporabo enega od kontaktnih ali površinskih fungicidov: aktivna snov (a.s.) mankozeb (**Avtar 75 NT, Dithane Dg neotec, Dithane M-45, Manfil 75 WG, Manfil 80 WP, Manfil plus 75 WG, Mankoz 75 WG, Pinozeb M 45** – vsi 2 kg/ha ali **Penncozeb 75 DG** – 2,0-2,5 kg/ha), a.s. metiram (**Polyram DF** – 2 kg/ha) ali pripravka na osnovi ditianona (**Delan 700 WG** 0,75 kg/ha ali **Delan pro** – 2,5 L/ha ali .) ali pripravke na osnovi kaptana (**Merpan 80 WDG**-1,88 kg/ha, **Orthocide 80 WG** – 2 kg/ha, **Scab 80 WG** – 1,9 kg/ha, **Scab 480 SC** – 3,13 L/ha) ali dodina (**Syllit 400 SC** – 1,9 L/ha, **Syllit 544 SC** – 1,4 L/ha (Sredstva Syllit se ne sme mešati z močljivimi žvepli, bordojsko brozgo, s sredstvi, ki vsebujejo aktivne snovi kaptan, fenoksikarb, cink ali baker, apno, s sredstvi alkalne pH reakcije ter foliarnimi gnojili na osnovi morskih alg, cinka ali bakra. O možnostih mešanja z drugimi fitofarmaceutskimi sredstvi se je treba posvetovati z imetnikom registracije oziroma zastopnikom)).

V kolikor škropljenje pred napovedanimi padavinami ne bo mogoče, oziroma bo padla velika količina padavin (nad 30 do 40 L/m²) in bo listje mokro več kot 2 dni skupaj, priporočamo, da se škropljenje opravi čim prej po končanih padavinah. V tem primeru priporočamo uporabo enega od naslednjih pripravkov: **Difcor 250 EC** (0,2 L/ha) ali **Difenzone** (0,2 L/ha) ali **Duaxo koncentrat** (1,1 L na višinski meter krošnje/ha, najvišji dovoljeni odmerek pri enem tretiranju ne sme presegati 3,3L/ha) ali **Mavita 250 EC** (0,2 L/ha) ali **Score 250 EC** (0,2 L/ha) ali **Domark 100 EC** (0,4 L/ha)), ki mu dodamo enega od zgoraj naštetih kontaktnih pripravkov.

V nasadih, kjer je **jablanova pepelovka** močno prisotna, priporočamo namesto žvepljenih uporabo pripravkov: **Luna experience** (0,25 L/m višine krošnje, maks. 0,75 L/ha), **Sercadis** (0,25 L/ha), **Sercadis plus** (0,72 L/ha, (Sercadis plus imata delovanje tudi na jablanov škrlup)), **Stroby WG** (0,2 kg/ha), **Zato WG, Flint** (0,15 kg/ha) ali **Tercel** (2,5 kg/ha) ali **Topas 100 EC** (0,5 l/ha) ali **Topaze** (0,5 l/ha) ali **Zato plus** v odmerku 0,625 kg/m višine krošnje oz. maks. 1,9 kg/ha.

V ostalih manj okuženih nasadih z jablanovo pepelovko priporočamo dodajane enega izmed pripravkov na osnovi močljivega žvepla, kot so: **Cosan, Kumulus DF, Microthiol special, Pepelin, Thiovit jet** ali **Vindex 80 WG**, ali **Biotip Sulfo 800 SC, Pol-Sulphur 800 SC** oz. **Symbiotica Fito** – tekoče žveplo v odmerku 3 kg oz. L/ha.

Ulovi metuljčkov **jabolčnega zavijača** na feromonske vabe so sorazmerno veliki in konstantni. V tem času lahko za zatiranje jabolčnega zavijača uporabite pripravek **Coragen** (18 ml/hL, pri čemer najvišji dovoljeni odmerek ne sme presegati 270 ml/ha) ali **Mimic** (0,9 - 1 l/ha) ali **Runner 240 EC** (0,45 L/ha, poraba zalog do 1.10.2020) ali **Laser plus** (0,3 L/ha) ali **Delegate** (0,3 kg/ha).

V nasadih, kjer se opaža močnejši pojav **listnih uši**, priporočamo v tem času za škropljenje proti jabolčnemu zavijaču uporabo pripravka **Mospilan 20 SG** (0,04% konc.) ali **Calypso SC 480** (0,3 L/ha), ki delujeta na oba škodljivca hkrati.

V nasadih, kjer je v preteklih letih jabolčni zavijač povzročal veliko škodo, priporočamo redno dodajanje polovičnega odmerka virusnega pripravka **Madex max** ali **Carpovirusine**, ki povzroča fiziološko oslabitev populacije jabolčnega zavijača.

Opozarjamo na redno spremljanje populacije **rdeče sadne pršice, listnih uši in krvave uši** ter ob preseženem pragu škodljivosti njihovo zatiranje z enim od dovoljenih pripravkov.

V primeru **neurij s točo** priporočamo v nasadih uporabo pripravkov, ki vsebujejo aktivno snov kaptan: **Merpan 80 WDG, Orthocide 80 WG, Scab 80 WG ali Scab 480 SC.**

Opozarjamo na redno spremljanje pojava **hruševega ožiga**. Potrebno je pregledovati nasade jablan, predvsem mlade nasade, ki dolgo pocvetajo (simptomi; sušenje in venenje poganjkov ter mladih plodičev, ter pojav simptomov na tistih drevesih, kjer se je hrušev ožig pojavil že v preteklih letih). Prav tako bodite pozorni tudi na pojav simptomov pri okrasnih rastlinah (panešplja, ognjeni trn, jerebika, šmarna hrušica, glog). Ob pojavu bolezni lahko obvestite fitosanitarno inšpekcijo ali javno službo za varstvo rastlin (Kmetijsko gozdarski zavod Maribor; 02/228 49 34).

Pred uporabo posameznih pripravkov je potrebno prebrati in upoštevati navodila za uporabo, zaradi nevarnosti posameznih pripravkov za čebele in predpisanih razdalj od voda I. in II. reda. V primeru uporabe sredstev, nevarnih za čebele, je potrebno cvetočo podrast pokositi in škropljenje opraviti v večernem ali nočnem času, ko so čebele v panjih.

JAVNA SLUŽBA ZA VARSTVO RASTLIN